ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ ՅՕԴՈՒԱԾՆԵՐ

Aufsätze in fremden Sprachen:

Banaţeanu Vlad, Urartäische Toponimien im Armenischen, 1051—.

Belardi Walter, Sull'origine delle voci armene antiche inizianti con *-pat*, 613—630.

Benveniste E., Remarques sur les composés arméniens en *-pet*, 631—640.

Bolognesi Giancarlo, Nuovi aspetti dell'influsso iranico in Armeno, 657—684.

Brandenstein Wilhelm, Der Urspung der Armenier, 685—696.

Dowsett C. J. F., Step'anos I, Patriarch of Constantinople and his accusers, 869—878.

Dumézil G., L'Arménien et le prince tcherkesse, 855—868.

Friedrich Johannes, Zwei churritisch-urartäische Wortgleichungen, 511—514.

Garitte Gérard, Les citations arméniennes des lettres festales de S. Athanase, 425—440.

Haas Otto, Zur Vorgeschichte der armenischen Sprache, 563—612.

Hambroer Johann, Armenischer Dämonenglaube in religionswissenschaftlicher Sicht, 879—962.

* *Hančar Franz*, Der heilige Baum der Urartäer in vorarmenischer Zeit, 697—722.

Jedlička Jaromir, Betrachtungen über das armenische und georgische Volkslied, 1007—1020.

Knobloch Johann, Zu armenisch *erkin* „Himmel", *erkir* „Erde", 541—544.

Leloir Louis O. S. B., La christologie de S. Ephrem dans son commentaire du Diatessaron, 449—466.

Molitor Jos., Zur armenischen Vorlage der altgeorgischen Version des 1. Johannesbriefes, 415—424.

Muyldermans J., Les citations bibliques dans la version arménienne de l'Antirrheticus d'Evagre le pontique, 441—448.

Obertyński Z., Die polnischen Armenier und ihr Erzbischof Andreas in Jazłowiec, 757—855.

Oudenrijn M. A. van den, O. P., Texte zur Geschichte der Verehrung des hl. Gregor des Erleuchters und der hl. Hrip'simeank' bei den ostarmenischen Unitoren, bei den latinisierten Kilikiern und in Süditalien, 477—494.

Pisani Vittore, Der Gott als „Verteiler" und armenisch *astuac*, 549—562.

Reichenkron Günter, Armeniaca, 1021—1044.

Scardigli Pier Giuseppe, Aspekte der armenischen Etymologie, 641—656.

Schütz Edmond, Ungarisch *katapan*, armenisch *katapan*, 515—520.

Toumanoff Cyril, On the date of Pseudo-Moses of Chorene, 467—476.

Vogt Hans, Armenien und Georgien, 531—540.

Vycichl Werner, Die sogenannte Aleph-Beth-Regel im Armenischen und anderen orientalischen Sprachen, die Erklärung ihres Ursprungs sowie eine Geschichte aus Konstantinopel, 521—530.

Windekens A. J. van, Sur trois mots arméniens, 545—548.

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ

ԹԻՒ 10—12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՀԵ. ՏԱՐԻ 1961

«ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ»ի
Յոբելինական այս Յուշամատեանը
Մխիթարեան Միաբանութեան Բարերար
Հանգուցեալ Մեծապատիւ

† ՏԻՐ ԳԱԼՈՒՍՏ Ս. ԿԻՒԼԳԷՆԿԵԱՆԻ

— որ իր ազգօգուտ Հիմնարկութեամբ կը նպաստէ Հայագիտական
Ուսումնաթերթիս հրատարակութեան —
անմոռաց յիշատակին կը ձօնէ
շնորհակալու եւ երախտագէտ մտօք

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

A l'inoubliable mémoire de

† MR. CALOUSTE S. GULBENKIAN

Bienfaiteur de la Congrégation Méchithariste et qui,
par sa Fondation, contribue à la publication de la Revue «Handes Amsorya»
dédie le présent Mémorial Jubilaire en témoignage de reconnaissance.

La Rédaction

© National Library of Armenia

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

«ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ»ի 75ամեակի առիթով է, որ յոբելինական այս Յուշամատեանը լոյս կը տեսնէ:

Մերազնեայ եւ մանաւանդ օտարազգի հայագէտ բանասէրներ, որոնք որեւէ լուրջ պատճառով արգիլուած չէին, իրենց սիրայօժար մասնակցութիւնը անբացառ բերին անոր հրատարակութեան: Ուստի հրապարակաւ կը յայտնենք բոլոր յօդուածագիրներուն մեր անկեղծ ու սրտագին շնորհակալութիւնը ջերմաջերմ մաղթանքովը՝ միշտ շրջապատելու այս Ուսումնասիրութիւնները, որուն էջերը լայնօրէն բաց պետի մնան անոնց հայագիտական աշխատութիւններուն:

Խմբագրութիւն «ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ»ի

REMERCIEMENTS

C'est à l'occasion du 75e anniversaire de la Revue «Handes Amsorya» que ce Mémorial Jubilaire a été publié.

Les philologues arméniens, surtout les arménologues étrangers qui n'avaient pas d'empêchements sérieux, ont contribué sans exception à sa publication. Nous présentons donc ici en public nos remerciements sincères et cordiaux à tous les collaborateurs, en les priant de vouloir bien garder toujours leur sympathie à notre Revue, dont les pages resteront ouvertes à toutes leurs contributions ultérieures concernant la philologie arménienne.

Rédaction de la Revue «Handes Amsorya»

Ց· Ա· ՍԻՐՈՒՆԻ

ՏՕՆԻ ՄԸ ԱՌԹԻԻ

Ձեր կոչունքին կու գամ նախ իբր հին ընթերցող մը: 1904էն ի վեր է որ կը հետեւիմ «Հանդէս Ամսօրեայ»ին: Կեդրոնական դրասեղաններէն վարժուեցայ ես անոր, ու անկէ յետոյ տեսակ մը անունդ եղաւ ան ինծի, ինչպէս իմ սերունդէս շատերուն: Ճաշկոր Գուրգէն, որ մեր պրաարբի ուսուցիչն էր եւ որ յամառօրէն կառչած կը մնար ոսկեդարեան դպրոցի աւանդութեան, մեզ եւս կը ղեկավարէր հինգերորդ դարու բարբառէն պատ ուրիչ դրաբար չճանչնալ: Գուրգէնի ատելութեանց հետ, բայց այդ ատելը պիտի չարուէր ունենալ համիւեան լուծին տակ հասակ նետող պատանիներուս՝ եթէ այն օրերուն Ղալաթիոյ քարոզիչ նշանակուած ընդունդ վարդապետը, որ, իբրեւ ընդհանուր Բարկէն վարդապետը, ոչ աշխատակից «Հանդէս Ամսօրեայ»ի, զայն կանոնաւորաբար կը առնար եւ երբեմն, ղողունի, կը կարդացնէր մեզմէ մանոյ ալ: Ու անկէ յետոյ միշտ փնտռեցինք մենք զայն ու փորձեցինք կանոնաւոր հետեւիլ անոր՝ երբեմն կարելի էր այն օրերուն մեր ապրած պայմաններուն մէջ:

«Հանդէս Ամսօրեա»ն մեզի սիրելի պիտի դառնար մանաւանդ այն օրէն, երբ բրօճոյ դասապրքերէն ու ծամծմուած տիրուհիներէն անդին անցնէր մեր հետաքրքրութիւնը հայ ժողովուրդի անցեալին հետ կապուած հարցերու մասին, եւ երբ աւելի յստակ մենք եւս սկսէինք մեր մարզանքներուն: Ու անկէ յետոյ ա՛լ կապուած պիտի մնայինք մենք անոր, մինչ ալ եղած ըլլար հերթական պաղումը դոր կեանքը պիտի հարկադրէր մեզ: Կ'ուզէք բերանվոխի համար համարեցէք մեր այդ չհասպրդումը այլազան դէպքերու մէջ, դորս պարագաները կը դնէին մեր ուսին, կ'ուզէք հայ դպրութենէն ու հայ ուսուցիչներէն մեր հոգեկան կապերը վիպելու աւելորդ, իրականութիւնը այն է որ մեզ մտահոգող մշտական «Հանդէս Ամսօրեա»ն, եւ ոչ միայն անոր հետեւելէնք ա՛լ ամսէ ամիս, այլ յաճախ մխրճուելէնք անոր հին ու նոր հատորներուն մէջ ամէն անգամ որ չափազանցութիւններ փարատելու կարիքն ունեցանք:

Անոնք որ ինծ պէս այսքան յամառ հետեւած են «Հանդէս Ամսօրեայ»ին ու անկէ անունդ ալ քաղած այդքան երկար, հետու մնալ չեն կրնար ազնական այս ցոյցէն՝ հաճախ չեն կրնար ազնական այս ցոյցէն՝ հատուցանելու համար երախտապարտութեան պարտք մը նախ, ու մանաւանդ ոգեկոչելու համար պէմքեր ալ պրս մեր միտքը կը բերէ այս տօնը:

**

Ըմբռնելու համար դերը դոր կատարեց հայագիտութիւնը ու անոր հետ միասին «Հանդէս Ամսօրեա»ն, պէտք է միտք բերել պահը երբ կերպարանք կ'առնէին անոնք: Վաղուց է «մրրկաւ զատուած» էր ազգը: Դաւանական մոլեռանդութիւնը վերածուած էր կրքի, ու կիրքը՝ փոխադարձ ատելութեան:

Սրատեաց մարդու ճիղերը բաւական չէին եղած խրամատը բառնալու, ու ամէն փորձ եաք կարծես աւելի լայնցեր էր վիհը: Ամէնէն որ անջրպետը միշտ կը տեւէր հետզհետէ խորանալով աւելի, ու մարդիկ կը խորչէին իրարմէ խորթ եղբայրներու պէս: Երդերը ուժ չէին ունեցեր հոգիները մօտեցնելու: Եղբայր չէինք մենք, որովհետեւ աստղերու տակ դեռ անձկալի չէր եղբայր անունը:

Հայ եկեղեցւոյ հետ ճեղքուած էր կարծես հայ ժողովուրդն ալ. ճեղքուա՛ծ էր հայ հոգին, եւ որպէսզի ան կարենար ի մի չաղխուիլ դարձեալ՝ ուրի՛չ յուռութք մը պէտք էր:

Հայրենասիրութիւնն էր որ պիտի կարենար այդ կամուրջը դառնալ, բայց դեռ ան չէր, որովհետեւ եկեղեցիներու բակէն դուրս եղած չէր մեր ազգասիրութիւնը:

© National Library of Armenia